

EISENHOWER JE BIL SIJAJNO SPREJET DOMA

Nad pol milijona naroda mu je vzklikalo ob prihodu v Washington. Izjavil je v kongresu željo ameriških vojakov, da se mir lahko in se mora ustvariti.

Washington, 18. junija. — General Dwight D. Eisenhower je bil danes sijajno sprejet od ameriškega naroda, ko se je vrnil kot zmagovalac z evropskih bojišč. Ko se je vozil po dolgi Pennsylvaniji aveniiji, ga je pozdravljala množica naroda, broječa nad pol milijona glav. Takega sprejema ni pred njih dobil še noben Amerikanec.

V njegovem spremstvu je bilo 53 vojakov, vse od prostaka do generala, ki so dospeli z njim iz Evrope.

Štirje orjaški bombniki so pripeljali Eisenhowerja in njegovo spremstvo, a od atlantske obale do Washingtona jim je dala častno spremstvo kakih 50 bombnikov in bojnih letal. Ko je stopil gen. Eisenhower iz bombnika, sta ga prva pozdravila njegova žena in pa general Marshall, načelnik generalnega štaba.

V dolgi povorki avtomobilov so se podali na kapitol, kjer je Eisenhower pozdravil v dvorani poslanske zbornice obe zbornici kongresa in člane najvišjega sodišča. Dvorana je bila natrpano polna in ovacije so trajale več minut.

Eisenhower je govoril kongresu, da sta ameriški ženini in moč ob enem zavezniški strla eno nevarnost naši svobodi, do čim je treba streti še drugo na Pacifiku, predno bo zopet zavladal mir na svetu.

"Ameriški vojak je prepričan," je slovesno izjavil Eisenhower, "da se probleme miru more in mora doseči."

Bil je globoko ginjen, ko je govoril, da vsi slavoloki ne morejo zakriti žrtv, s katerimi je bila kupljena naša zmaga. "Težka je naloga poveljnika," je govoril zmagovalac, "ko mora pošiljati vojake v boj, dobro vedoč, da jih bo nekaj, morda dosti, ubitih ali ranjenih, da se doseže namen. Moja bol ni samo z onimi mladimi življenji, ki so bila izgubljena ali zlomljena, ampak enako z njih starši, ženami in prijatelji, ki žalujejo za njimi. Cena, ki jo plačali, je največja za dobljeno zmago. Njih tuga se more oblažiti morda samo z nado, da se kaj takega ne sme nikdar več zgoditi."

Pozneje je predsednik Truman dodal na prsa zmagovitega generala še eno odlikovanje. Zvečer je bila v Belj hiši slavnostna večerja, na katero je bilo povabljenih 100 vojakov in civilnih osebnosti. Eisenhower se je podal za trenutek tudi v vojaško bolnišnico, kjer je obiskal zmagovalca iz prve svetovne vojne, generala Pershinga.

Nov grob v domovini
Mrs. Jennie Zigavac, 1121 E. 76. St. je prejela s posredovanjem Rdečega križa pismo od svoje matere Marije Obreza iz Begunja pri Cerkljici. Pišejo, da je umrl oče Franc Obreza v visoki starosti 88 let. Bil je po poklicu kovač. Mati so zdaj čisto sami v domači hiši. Tukaj zapuščajo poleg gori omenjene še hčer Ano Pisanski na Ivan Ave. v Euclidu, v Krayn, Pa. pa sina Antona. V stari domovini je še živa hči Marija Žužek. Naj bližji mož mirno počiva v domači grudi, preostali pa naše sožalje.

Seja bo eno uro prej
V sredo zvečer ob sedmih bo seja društva Loška dolina. Seja bo iz važnega vzroka ob sedmih ne kot običajno ob osmih, kar naj članstvo upošteva ter se udeleži v velikem številu.

SEJA JE BILA NAGLO ZAKLJUČENA, KO JE UDARILA TOPOVSKA KROGLA

Nek časnikarski poročevalec piše o sledečem slučaju na otoku Okinawi. Na patrulji je bil nad sovražnimi pozicijami ameriški letalec. Kar spazi sovražno topniško baterijo, okrog nje pa kakih 100 japonskih vojakov. Letalec po rodu sporoči stvar ameriški bateriji, ki ji označi smer in razdaljo japonske baterije ter pripomni, da so Japonci najbrže na kakem zborovanju.

Takoj zatem prifrči topovska krogla iz ameriškega topa. Letalec, ki je čakal na rezultat, sporoči svoji bateriji uspeh izstrelka: "Okidokil! Zborovanje zaključeno!"

General Buckner ubit na Okinawi

RUSKI POVELJNIK V BERLINU JE BIL UBIT

London. — Radio iz Berlina, ki je v ruskih rokah, je poročal, da je bil v nedeljo ubit general Nikolaj Bezarin, ruski vojaški poveljnik Berlina. Ubit se je z motornim kolesom, kot pravijo. Radio ni poročal drugih podrobnosti o neizgodi.

Mestni odbor Prince se trudi za popravo mostu na 152. St.

Ze odkar je v uradu kot mestni zastopnik 32. varde skuša John J. Prince zainteresirati mesto za popravo mostu nad N. Y. C. železnico na 152. cesti. Župan Burke je bil takoj za to ter je naročil mestnim inženirjem, naj most pregledajo in poročajo, kako naj se popravi in izboljša.

Mr. Prince je nato vložil v mestni zbornici resolucijo, ki zahteva totalno popravo mostu. Podobna resolucija je bila vložena in odobrena od mestne zbornice že v letih 1923 in 1924. Takrat je družba N. Y. C. železnice privolila plačati 65% vseh stroškov, ki bi znašali nekako \$300.000. Na to se councilman Prince zdaj sklicuje.

Župan Burke je obljubil Mr. Princeu, da bodo začeli ta most na 152. cesti popravljati letos, ali najkasneje drugo leto, če letos ne bo potrebnega materiala na razpolago.

V ameriškem delu Rajha že poslujejo vlade

Wiesbaden. — Razen v Wuertembergu poslujejo že v vseh provincih po ameriški armadi zasedene Nemčije, lokalne vlade. Ravno tako že poslujejo vojaška sodišča, ki so dozdaj obsodila na smrt že sedem oseb; štiri so že ustrelili.

Pri civilnih oblastih so Amerikanci nastavili mnogo odličnih Nemcev, ki so bili v javnem življenju pred Hitlerjem. Med temi je Adam Stegerwald, bivši ministrski predsednik Bavarije in načelnik katoliških strokovnih organizacij. Nastavljen je za načelnika vlade v provinci Mainfranken.

V Renski provinci je bil postavljen na čelo vladi Hans Fuchs, ki je imel isto pozicijo pred Hitlerjem. Tudi Fuchs je vodja katoličanov.

Smrtna kosa

V soboto ob treh popoldne je umrla v Barnes bolnišnici Irene A. Szymanski, stara 22 let, stanujoča na 2201 Tracy Ave. Bila je rojena v Buffalo, N. Y. Tukaj zapuščajo starše Johna in Nettie roj. Markowski, brata Sgt. Edwarda, ki služi z armado v Nemčiji in Eugena. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnešga zavoda v cerkev sv. Kristine in na Kalvarijo.

Generala so povabili

Clevelandška mestna zbornica je sinoči na svoji seji uradno povabila generala Eisenhowerja, naj obišče naše mesto. Župan Burke je obljubil, da bo danes zjutraj telefonično obvestil o tem povabilu generala in zvedel od njega, če nas bo mogel obiskati.

Poljski voditelji so priznali krivdo, poročajo iz Moskve

Moskva, 18. jun. — Tajnik vojaškega kolegija od najvišje sodnije je poročal danes sodnikom, da je poljski general Bronislav Okulicki priznal vso dolgo vrsto obtožb, med drugim tudi uboj 594 ruskih častnikov, vohunstvo proti rdeči armadi in sodelovanje z nemško armado. Z njim zaeno so priznali krivdo vsi drugi prijeli poljski voditelji, razen enega, ki je trdil, da je nedolžen.

Rusi obdolžujejo prijete poljske voditelje, da so bili v zvezi s poljsko vlado v Londonu ter v zaroti proti ruski armadi; da je poljska vlada v Londonu naročila domoljubom doma, naj skrijejo municijo in orožje, da ga bodo pozneje rabili proti Rusom.

Člani poljske vlade v Londonu pa trdijo, da so Sovjeti postavili med 16 obtožencev nekega Jansena, katerega nihče ne pozna in ki zdaj največ govori ter obtožuje sebe in svoje poljske tovariše.

(Kar je pri vsem tem najbolj značilno je to, da vsaki, ki pride pred rusko sodišče, takoj prizna vse, česar ga dolžijo. Tako se je zgodilo tudi v znani Stalinski čistiki leta 1937, ko so ruski "zarotniki" pred smrtjo priznali do pičice vse, česar so jih dolžili. Tako se je namreč poročalo v svet. Op. ured.)

Amerikanci spustijo na dan 9.000 ujetnikov

Amerikanci spuste v svojem delu okupirane Nemčije do 9.000 nemških vojni ujetnikov na dan. Poslani so domov po železnici. Pred šestimi tedni so imeli Amerikanci v 16 taboriščih 910.000 ujetih Nemcev.

Zlato bodo smeli zopet kopati od 1. julija

Washington. — Urad za vojno produkcijo je dovolil, da smejo rudniki od 1. julija naprej zopet kopati rudo.

Kazanje slik v šoli

Lepe premikajoče slike od taborišča Sv. Križa, Canon City, Colo. so dospole in bodo pokazane nocoj točno ob 7:30 v dvorani šole sv. Vida. Vsi farani in drugi so prijazno vabljeni, da pridejo gledat krasne slike, katere je vzel na film Rev. Bonaventura Bandi. Vstopnina je prosta.

Baraga Glee klub

Članice Baraga Glee kluba naj bodo nocoj pri vajah že ob 7:15 in sicer točno.

Zopet doma

V nedeljo je bila dopeljana Anna Grozdanič s Svetkovo ambulanco iz zdravilišča Mount Clemens, Michigan, na svoj dom, 14930 Sylvia Ave.

Še na mnoga leta!

Mrs. Ana Pakj iz 1144 E. 63. St. obhaja danes svoj 50. rojstni dan. Družina ter številni prijatelji ji kličejo: še na mnoga leta!

Važna seja nocoj

Nocoj ob osmih bo seja korporacije za pozidavo naselbine. Seja bo v mednarodni čitalnici na 55. cesti in St. Clair Ave. Kdor se zanima je prijazno vabljen.

Poveljeval je 10. armadi na otoku in opazoval je ofenzivo ameriških čet na zadnje ostanke japonske garnizije, ko ga je zadela japonska krogla.

Guam, 19. junija. — General Simon Bolivar Buckner, poveljnik 10. armade na otoku Okinawi, je bil ubit včeraj popoldne, ko je opazoval zadnji naskok na japonske pozicije. Bil je star 58 let in je vodil 79 dni boj za posest otoka.

Uradne izjave sicer še ni, da je boj za Okinawo končan, vendar je malo dvoma, da je general Buckner doživel faktično zmago nad Japonci na Okinawi.

Japonska topniška krogla je priletela na višino, kjer je Buckner opazoval marine, ki so napadali proti mestu Makabe na južnem koncu otoka. General je umrl 10. minut zatem. V prsa ga je zadel velik kos granate, ali pa je bil kos kamna, ki ga je odluščila granata.

Takoj zatem je bil imenovan poveljnikom 10. armade general Roy S. Geiger, poveljnik 3. divizije marinov.

Gen. Buckner je še videl, kako so Japonci bežali proti pečinam na skrajnem južnem koncu otoka, ko se je zgrudil smrtno zadet.

Komaj en dan poprej je admiral Nimitz zagovarjal Bucknerja, katerega so civilni kritiki v Ameriki dolžili, da napreduje s svojo armado vse prepočasi na Okinawi. Nimitz je izjavil, da je postopal Buckner natančno po načrtih in da je kolikor mogoče varčeval z življenji svojih vojakov.

Japonce so zdaj nagnali na otoku na pečine skrajno južnega dela otoka, kjer se gotovo ne bodo mogli držati dolgo.

Deklica je

Mrs. Josephine Peskar-Rasin je bila pretekli teden obdarjena po teti štokljki z zalo hčerko, ki je tehtala 7 funtov in pol. Srečni oče George služi pri ameriški armadi v Texas. S tem veselim družinskim dogodkom sta postala Mr. in Mrs. John Peskar 3604 E. 80. St. že drugič stari oče in stara mama. Mati in dete sta pri najboljšem zdravju. Naše iskrene čestitke.

Sv. maše pri sv. Vidu

V sredo bodo pri sv. Vidu darovane sledeče maše: ob 6:30 za pokojno Mary Milnar v spomin 22. obletnice; ob 7:45 za pokojno Josephine Jereb v spomin 2. obletnice; ob 8:15 pa za pokojnega Alojzija Strnad v spomin enajste obletnice njegove smrti.

Nič ni bilo hudega

Ali veste kdo je bil včeraj v našem Clevelandu? Nihče drugi kot angleški vojvoda Windsor, bivši angleški kralj in do nedavnega guverner Bahamskega otočja. V Clevelandu se je posvetoval z lokalnimi industrijalci, ki so mu v Union klubu priredili večerjo. V njegovem spremstvu je bil tudi John W. Bricker, bivši ohijski guverner. Druge nesreče ni bilo.

Na bolniški postelji

John Zaman, stanujoč na 15226 Saranac Rd. se nahaja doma pod zdravniško oskrbo. Želi, da bi ga prijatelji ob priliki obiskali.

Razne vesti od naših borcev v službi Srlica Sama

Vojni oddelek je obvestil Mrs. Mišmaš iz 3514 E. 88. St., da je bil njen sin Sgt. Jeosph ranjen 55. maja na Okinawi. Star je 24 let in v armadi od 7. oktobra 1941. Prej je delal pri American Steel & Wire Co. Preko morja je bil poslan lanskega marca.

Mrs. Helen Gorenčič iz 1398 E. 188. St. je dobila sporočilo od vojnega oddelka, da je bil njen sopro S/Sgt. Fred ranjen na Mindanao 21. maja. V armadi se nahaja od 19. februarja 1942, preko morja pa od aprila 1942. Star je 34 let.

S/Sgt. Michael J. Weiss, sin družine Mr. in Mrs. Michael Weiss iz 12619 Kirton Ave., West Park, je dospel domov na dopust za 30 dni. Služil je pri bombnikih v Angliji in ga ni bilo doma 31 mesecev. Prijatelji ga lahko obiščejo na gornjem naslovu.

Edward Birtič, sin Mr. in Mrs. Joseph Birtič iz 7707 Lockyear Ave. je odšel zadnji teden k ameriški mornarici. Graduiral je ta mesec iz East Technical višje šole. Želimo mu vso srečo in pa zdrav povratak domov po dobljeni zmagi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVECO, Editor)

1117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays.

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razmatračih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00.

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

-83 No. 141 Tues., June 19, 1945

Guverner je imel prav

Ohijski guverner Frank J. Lausche je vetiral predlog, ki bi dal šolam nad 7 milijonov dolarjev več, kot ga pa potrebujejo v prihodnjem šolskem letu. Legislatura je potem njegov veto preglasovala in predlog je postal postava brez guvernerjevega podpisa.

Gotovo je bil ta korak našega guvernerja skrajno važen. Bil je važen za ohijske davkoplačevalce, a posebno je bil pa važen zanj osebno. S tem, da se je uprl močnim lobistom, ki so zahtevali več denarja za šole, se je, to je razumljivo, zelo zameril gotovim skupinam. Legislatura, ki je preglasovala njegov veto, je to storila samo iz bojazni pred oblastnimi lobisti. Guverner se jih pa ni bal in si je s tem še bolj utrdil svojo politično kariero, ali jo je pa napravil. Ob tem času ne moremo še vedeti, kako bo ta njegov veto odmeval po državi prihodnje leto, ko bo zopet kandidiral za guvernerja. Tisti, ki jim je ljudski denar pri srcu, bodo gotovo odobrvali ta odločni korak našega guvernerja. Oni, ki delajo z ljudskim denarjem kot svinja z mehonom, bodo vpili, da je hotel škodovati vzgoji naše mladine.

Toda, kdor pozna guvernerja, ta ve, da je storil prav to, kar mu je narekovala njegova vest. On je iz dna srca prepričan, da dobivajo javne šole že zdaj več kot dovolj denarja in da bi bil smrtni greh dati jim ga še več. Zato je predlog vetiral, ne glede na to, če bo s tem tudi zaigral svojo politično kariero.

In takih moč potrebujemo v naših javnih uradih, ki ne delajo tako, kot jim narekujejo politiki, ampak to, kar se jim zdi v splošno korist vseh državljanov. Treba je velikega poguma, da si upa kdo postaviti po robu lobistom, kot jih imajo šole. Lausche je pokazal, da je mož, ki si upa povedati in delati tako, kot mu narekuje vest in ta vest mu pripoveduje, da je prisegel, da naj bo dober gospodar denarja davkoplačevalcev.

Lobisti bodo vpili, da je hotel guverner škodovati šolam in s tem vzgoji naše mladine. Pametni ljudje jim bodo za zabrusili nazaj, da je neizpodbiten fakt, da dobivajo šole že zdaj več denarja, nikar še, da bi ga jim dajala država več. Višji zemljiški davki, od katerih dobivajo svoj delež šole, so njih blagajno zelo zvišali. To je bil glavni vzrok, da je bil guverner proti večjemu doprinosu šolam iz državne blagajne. Kar je hotel guverner napraviti, je bilo to, da bi se bilo dalo šolam nekaj več denarja, toda ta povišek naj bi se razdelil sorazmerno na šole po vsej državi. Po tem predlogu dobijo pa vse šole enak priboljšek, toda šole po mestih dobe vrhu tega več denarja od zemljiškega davka, češar ni po deželskih okrajih. Torej je dala legislatura več denarja prav za prav samo šolam po velikih mestih, dočim šole v manjših mestih po deželi ne bodo dobile od tega skoro nič, ali prav malo. Zato bodo pa politiki vpili, da je hotel guverner Lausche škodovati šolam po velikih mestih v državi, da bi mu s tem vzeli glasove.

Mi čestitamo guvernerju Lauschetu na njegovem odločnem in poštenem nastopu. Upamo, da je v državi dovolj trezno mislečih državljanov, ki bodo dali svojem guvernerju kredit, ki mu na vsak način gre. Vsi vidimo, da je danes država Ohio v rokah dobrega gospodarja in ne v rokah politikov.

Tudi Mrs. Roosevelt je začela spoznavati komuniste

Zelo smo se začudili, ko smo oni dan brali članek izpod peresa Mrs. Eleanor Rooseveltove, soproge našega pokojnega predsednika. Slekla si je svoje bele rokavice in brez pardona udarila po komunistih. To nas je tem bolj začudilo, ker smo svoje čase videli, kako je pestovala komuniste in jih vabila na čajanke v Belo hišo.

Mrs. Roosevelt piše, "da ni težko spoznati delo komunistične stranke v naši deželi, ki si prizadeva odvzeti deželi meč v mednarodnih prilikah ter nam s tem oslabiti prizadevanje za vzdrževanje svetovnega miru."

Dalje piše Mrs. Roosevelt: "Teh ljudi ni lahko spoznati kot nevarne, ker znajo tako sladko govoriti o svobodi in demokraciji, kot bi bila to samo njih lastnina. Pri tem pa pozabljajo, da vselej, kadar odrečemo svobodo ali demokracijo kakšni skupini v naši deželi, s tem naznanjamo narodom v drugih delih sveta, da ne morejo pričakovati od nas pravice do svobode in demokracije, ako se v vsem ne strinjajo z nami."

Kaj je privedlo Mrs. Roosevelt, da je napisala tako krepke besede o ameriških komunistih? Za časa Rooseveltove administracije so imeli komunisti veliko zaslonbo v Beli hiši. To je zdaj minilo. Ali se je obrnila Mrs. Roosevelt proti njim, ker ne potrebuje več njih pomoči pri volitvah ali pri ustrežanju Rusiji, ali pa je tudi njo začela skrbeti rdeča nevarnost v deželi? Mi sodimo, da bo zadnje pravilno. Ameriški prvaki so začeli odpirati oči in spoznavajo, da so koketirali z ognjem. Skrajni čas je že, da so začeli zopet gledati z odprtimi očmi okrog sebe.

TO IN ONO

Nekateri še zdaj ugibljejo, zakaj ni smel zvedeti svet kapitulacije Nemčije takoj, ko je bila podpisana in o čemer je celo nemški radio takoj poročal. Menda gre svoboda govora in pisave še vedno samo tako daleč, kot ji pustijo vlade, ki sicer pravijo, da so iz naroda in za narod. Kakopak!

BESEDA IZ NARODA

Novice z Willarda

Willard, Wis. — John Bajuk, ki že dalj časa boleha, se je sedaj moral podati v bolnišnico, ker se mu je zdravstveno stanje poslabšalo. Nahaja se v bolnišnici sv. Jožefa v Marshfieldu. Prijatelji mu želimo, da se kaj kmalu zopet zdrav povrne na svoj dom.

Mrs. Frank Laken, ki je bila par tednov v bolnišnici, kjer je prestala precej težko in nevarno operacijo, je sedaj zopet doma. Zdravje se ji polagoma vrača.

John Zagožen je prevzel "Howard Corey Garage" v Greenwoodu. Našim ljudem se priporoča, da kadar vaš avto potrebuje kakšno popravilo, se z zaupanjem obrnite do njega, ki vam bo točno in pošteno postregel.

Harold Walker (Tioga), ki je sedaj v Italiji, poroča, da je prejel za svojo hrabrost odlikovanje — srebrno zvezdo.

Anton Perushek poroča iz Nemčije, da so jih Nemci nekaj časa prav grdo gledali, a sedaj so pa že bolj prijazni. Piše tudi, da so sedaj nastanjeni v nekem velikem gradu in da ostanejo tam za nedoločen čas.

Poročevalec.

Naročnik piše

Houston, Pa. — Cenjeni g. urednik: — Priloženo vam pošiljam tri dolarje za podaljšanje naročnine. Ameriška Domovina mi tako ugaja kot noben drug list. Zato bi pa rad videl, da bi jo tudi drugi naši rojaki čitali v naši okolici. Škoda, res škoda bi bilo, da bi bil tako neustrašen list skrit pred tujakšnji Slovenci. Kje pa naj zvedo resnično v drugih listih, ki so več ali manj pobarvani.

Poglejmo samo odlomke iz knjige: "V znamenju osvobodilne fronte," kako so jih tam doma na tisoče osvobodili. In po nedolžnem in "vse za svobodo naroda!" Celotno otrokom niso prizanesli.

Vsi tisti, ki se veselijo take "svobode" in take "demokracije," bodo imeli lepo priliko iti tja in jim ne bo treba iti v Rusijo temveč v svojo rodno domovino.

Naročnik.

V zahvalo

V dolžnost si štejem izreči najiskrenejšo zahvalo mojim številnim prijateljem, ki so mi tako zvesto stali ob strani v času moje bolezni. Ko me je huda bolezen spravila v posteljo, so takoj priskočili na pomoč moje dobre sosedice iz Bonna Ave. Ko sem se morala podati v bolnišnico v svrhu operacije, je takoj družina Jima Zupančiča vzela moje otroke v oskrbo. Celih pet tednov je Mrs. Zupančič po materinski skrbela za vse, posebno pa za mojega malega Johnita. Koliko skrbi so mi prikrajšali, koliko dobrega so storili za nas vse. Sami v tako veliki žalosti, ker so izgubili ljubljenega sina vojaka, pa je njih dobro srce odprto na stežaj za vsakega človeka pa najsi bo v bolezni ali ob času smrti.

Enaki sta tudi Mrs. Nettie Prince in Mrs. Mary Skodlar, kateri sta me vzeli iz bolnišnice na svoj dom, kjer sta prav po materinsko skrbeli zame. Ljubi Bog naj Vam vsem skupaj stotero poplača, v mojem srcu pa ostane večna hvaležnost in ljubezen do vas vseh.

Zahvaljujem se tudi vsem onim, ki so mi tako velikodušno stregli, ko sem se zopet vrnila na svoj ljubljani dom, in sicer: Mrs. Zupančič, Mrs. Palčič, Mrs. Alič, Mrs. Roitz in Mrs. Pet-

schauer. Dalje najlepša hvala vsem onim, ki so se me spomnili z bodrilnimi pismi od blizu in daleč, s cveticami, denarjem in drugimi darili. Podružnica št. 25 SZZ mi je ravno na materinski dan poslala krasen šopek cvetlic in darilo. Prav posebno pa sem bila vesela obiskov č. duhovščine od sv. Vida, od sv. Lovrenca in iz Cathedral Latin šole, kateri so kakor tudi bratje marianisti pri svetih mašah pošiljali prošnje k Bogu za ozdravljenje. Lepa hvala članicam zveze Oltarnih društev slovenskih fara, ki so darovale za sveto mašo za moje ozdravljenje. Bog plačaj!

Dnevno so se obračali moji prijatelji, moji otroci do "Marije", da bi mi Ona izposlala zdravila. Ljubi Bog je čul prošnje iz neštetihih grl in mi je po rokah Marijinih podal največje bogastvo na svetu — ljubo zdravje. O, kako sem se z veseljem vrnila na svoj dom k mojim ljubljanim otrokom. Prav lepo se zahvaljujem tudi dr. Sczskowski iz E. 79. St., kateri si je toliko prizadeval, da sem ostala pri življenju. Delala sem mu veliko pregledave, pa se je udan v božjo voljo lotil operacije in s pomočjo dr. Spitzerja je tu tudi dobro izvršil. Prav toplo ga priporočam vsem prijateljem kakor tudi njegovo hčerko, ki je baš ta mesec tudi ona postala zdravnica.

Hvala Bogu, prestala sem hudo bolezen, zdravje se mi vrača, hvaležnost dnevno narašča do vas, kateri ste pripomogli, da je zopet postajalo sonce v moje življenje. Bog naj vas varuje vsega hudega!

Vam udana,

Mary Marinko,
iz Bonna Ave.

Naglica — Iaka in Iaka

Zgodilo se je, da smo se morali zvečer, v novi postojanki premenjati in priti v jako nemirni del bojišča. Mi štirje častniki, od sleherne čete po eden, smo si hoteli prej ogledati dohode do tjakaj. Na koleh smo se bili nemoteno pripeljali do vasi, ki je bila skrita v zelenju in vsa sestreljena. Vas je bila tik zdaj za jarki, katere smo morali zasuti, in prepričani smo bili, da jih bomo tudi v temini našli, zlasti še, ker bi naj nas zvečer pri vaški cerkvi čakali kaži, ki jim je bilo znano omrežje strelskih jarkov. Zatorej smo se ko odpeljali nazaj.

Cesta ni bila dobra, od dežja vsa izprana, polna granatnih lijakov. Nismo se še dolgo vozili, tedaj je za nami v ozračju zašumelo, in ni se nam bilo treba ozreti, saj smo to šumenje poznali iz mnogih dnevo in noči. Prva granata je zadela tik za nami, nato še druga, in zračni pritisk nas je porinil naprej, ko da bi nas zadel sunek velikanske pesti. Sledilo je več strelcev, veljali so nam, to ni bilo težko dognati, in zdaj je bobnelo kakor s kovaškim kladivom kar sredi med nas na pot nizzol. Zdrknili smo v prsteni plaz, ki se je strmo in z bobnenjem dvignil kaži, ena sama ploha kamenja in ilovnatih grud — in že spet je gromilo in pogubonosno prtilulo in se je prasketaje razpočilo.

Tako močno sem se oklepal krmila, da so me roke bolele in nisem si mogel kaj, da bi se ne bil, še v tem peklenskem vrtilu, poln ravnodušnosti, ozrl v stran. Poleg mene se je vozil nekdo, a obraz tega človeka sem vendar že več let dobro poznal, pa sem ga zdaj komaj spoznal; tako je bil spremenjen. Pravkar je bil zašel s sprednjim kolesom v kolotčino, zdelo se je, da se bo prekopenil, a nato je le dobil ravn-

notežje, a delj ko to malce trenutka nisem mogel gledati tja, dovolj sem imel opraviti sam s seboj, saj je spet pelo in orglalo oglušujoče z vrha na nas. A tega obraza ne bom svoj živ dan pozabil, obraza voznika v ognju, ki se je peljal na življenje in smrt! Obraz ni izražal strahu pred smrtjo. Ta človek niti toliko časa ni imel, da bi se bil mogel bati smrti, in njegov obraz, obraz poštenega človeka, je bil prežet s skoraj duhovno lepoto, v njem se je odražala volja, da bi bil čim hitrejši, hitrejši kot goreče ptice, ki so nas ženketaje zasledovale!

Po smo jim tudi res ušli. A če bi znal razljati obraze iz lesa, v katerih bi mogel vsakdo koj spoznati, da tisti obraz pomeni naglico, naglico hitečega vetra, pa bi napravil obraz tistega častnika iz gorečih Flandrije. Le še nekoč sem gledel na naglico doživljal nekaj, kar se mi je prav tako neizbrisno ohranilo v spominu. A to ni bilo v Flandriji, pač pa doma v mojem rojstnem mestu.

Imeli smo mačko, lepo, črno žival blesteče se dlake, in vsi smo jo imeli neznansko radi, oče, mati in sestre in bratje, toda mačka, mislim, nas ni imela rada, kakor sploh mačke ne poznajo tega. Milostno je sprejemala naše nežnosti, a večkrat, ko sem jo božal in sem bil srečen, da se je ponažala in začela prestiti, se je mahoma povzpela kvišku in nenadoma sem začutil, da ima tudi kosti; saj, če mi je čepela v naročju, tega nisem občutil. Potem je skočila na tla, malomarno je stopala naprej, ne da bi se le ozrla, ne da bi silila moje klice, odšla je, kamor se ji je pač zahotelo, v kot, na polico, kamorkoli.

Tej črni živali ni bilo nikoli zadosti vroče. Poleti je po več ur preležala na soncu in v hladnem letnem času je rada bivala v kuhinji, kjer je bilo za kurjeno tudi takrat, ko v sobi še ni bilo ognja v peči. Časih je popoldne ležala na segreti štedilnikovi ploči. Nekeč v zgodnji jeseni pa smo v štedilniku zakurili tudi zvečer, kar se je le včasih zgodilo. Moja mati sama je zakurila in nato mene poslala v kuhinjo, češ, naj pazim, da bo dobro gorelo v štedilniku.

Ze mračno je bilo, ko sem stopil v kuhinjo. Iz spodnje odprtine je iz štedilnika rdeče zarola žerjavica in kovinski krožniki ob štedilniku so se skrivnostno svetlikali. Nato sem zašlišal neko posebno topotanje; tako votlo je odmevalo, ko da bi kdo prav hitro udarjal s palico, z gumijem na koncu, na kako pločevino. Prestašeno sem se ozrl, ali niso kje tatovi in morilci. A bil sem sam, topot se je oglašal od štedilnika in je bil zmeraj huji.

Nemara, sem si mislil, pa drva v ognjišču tako pokajo, mogoče je kako smolnato poleno na ognju, ki poka, kakor bi s puško streljal. Zdaj je bilo topotanje tako hrupno, kakor bi jezila četa huzarov po kamnitem tlaku. In že se mi je začelo dozdevati, da prihaja topot iz štedilnikove pečice. Ne da bi se pomisljal, sem naglo potegnil vratca nizzol. Iz pečice je kakor goreč satan šinila naša mačka v enem samem skoku, zletela je, ne da bi se dotaknila tal, kakor izstrelek iz topa in ven skozi odprta vrata in je brez glasu izginila. In nikdar več ni moja mati odtlej zapirala pečice, ne da bi se ne bila prepričala, da je prazna.

Še dolgo me je preganjalo, bodi podnevi bodi v sanjah, da sem si predstavljal, kako je mačka, ko so postajala tla pod njo vroča, prestopljala z noge na nogo, zmeraj hitreje, zmeraj bolj divje, zaprt v tisti ozki, črni prostor sesterih pločevinastih sten; izročena na milost in nemilost rdeči smrti.

In še danes — po toliko le-

Ves svet se danes vrti najvekrog dveh vprašanj, ki sta silno važni v našem življenju, pa na katere brez sanjskih bukvic človek že težko odgovori, nikar še, da bi ju uganil. Eno vprašanje je: kdaj bo konec vojne na Pacifiku? Kdor bi mogel uganiti to, bi bil v trenutku milijonar. Tisto pa itak veste, da jaz milijonar ne maram biti. Kam pa

tih — se mi dozdeva, da vidim mačko vso v ognju in plamenih. Brez dvoma se ji je bila dlaka že vnela. In časih, ko se spominim tistega častnika, ki je drevil z naglico vetra iz smrti plamenov, se mi zazdi, da vidim poleg njega našo mačko, ki z isto naglico besni iz smrtnega ognja.

Mački se ni zgodilo nič posebnega, kar smo pozneje dognali, ko smo jo potegnili izpod postelje, kamor se je bila slednjič skrla. Šape so bile opocene in si jih je potrpežljivo dala namazati z oljem in jih obvezati. Potem je precej časa posepavala po starih, belo obvezanih nočicah okoli. Kasneje pa, ko smo ji odvzeli boveže, a rane le še niso bile povsem zaceljene, je bila najrajši v veži, ki je bila tlakovana s kamenjem — ki so jo brez dvoma lepo ohlajali.

(G. Britting.)

Odkod ime London

Ze stoletja so si učenjaki belili glave z imenom angleške prestolnice. Rimljani so rekli temu mestu "Londinium." Zdad so pa dognali, da izvira to ime še iz predrimskih časov in sicer iz keltske dobe. V kronikah Tacitovih in velikega zgodovisca Ptolomeja se že omenja Londinium ali Londinium kot veliko, cvetoče mesto. Čudno je pa, da London v najstarejših angleških kronikah iz šestega stoletja po Kristusu še ni omenjen, a zato opisuje pisec, Gildas Modri, veliko bogastvo trgovskih ladij, ki so že takrat plule po reki Temzi.

Skoraj istočasno poroča neki drug zgodovinar iz Južnega Walesa, da je v Angliji 33 mest, med njimi tudi "Cair Lonien" (London). Isti kronist poroča že o neki zmagi Julija Cezarja nad Briti na nekem kraju z imenom Trinovantum v letu 47 po Kr. Krog izvora imena "London" se ovija tudi še pravadna bajka, po kateri naj bi bil Brutus, Enejev potomec, po prerokih neke boginje prišel na otok z imenom Alion, kjer naj bi ustanovil novo Trojo. Pravijo, da je to mesto Troja pomenilo kasneje imenovano mesto Trinovantum, kjer je Cezar dosegel svojo zmago. Nasprotnik Julija Cezarja je bil kralj Britov (Angležev) Cassibelaunus, ki ga je bil vrget s prestola njegov brat Lud. Lud je mesto Trinovantum, ki ga je bil Cezar porušil, spet pozidal in obdal z obzidjem in je temu mestu dal ime Kaerlud. Ta Kaerlud, tako poročajo zgodovinarji, je izvor londonskega mesta.

Kasneje so vdrl na Angleško Sasi in Angli ter dali mestu ime Lundin ali Londrys. O stari bajki krog Luda, ustanovitelja Londona, pričajo v angleški prestolnici še dandanašnji stara mestna vrata City Ludgate. V prejšnjih časih so nad stari vrati stali v vdolbini sohe kralja Luda in njegovih dveh sinov.

bom z denarjem, vas vprašam: Mordit sam drž hišo pokon solata kar sama raste na vr otroci znajo pa že tudi vsi sa jesti.

Drugo vprašanje pa je: bom končno napravil s tisto košjo, katero sem vlačil v Gospodov dan okrog in iskal ga, ki bi jo pretemplal v peči. Neka prijazna čitateljka me je oni dan kar naravnost brez ovinkov naglala: samo, mi povej, predno strepetam pričakovanja — ali ste jo že ali je niste, potem bom lože pa kala na konec kokošjega roba. Ker se mi je smilila, sem končno med štirimi očmi zau dal da se je kokoš v resnici ampak kje — tega ji pa smem povedati naprej.

Kot sem rekel, je dvoje vprašanje danes in prvo, o cu vojne na Pacifiku bomo prepustili našemu generalu štabu in našim fantom, da bom pa počasi izkašljal v teloni. Saj vem, da se bo ta ali obregnila: pa kaj, vrač, stvar naprej in naprej, ko dveh stavih lahko vse pove. Tem naj bo rečeno, da raztegnjen samo radi tega, dandanes kokošja pečenka redka stvar, da si jo mora privoščiti samo v mislih. T sicer zelo poceni, bi rekel, leže pa ne. Bo nekako tako, mi je pripovedoval Pozeln. Jože tam iz Waterloo Rd., njega dni hodil na Dunaj ka in kostanj peč.

Čakajte, bom še to pove naj se pa naša putka še ne ko umedi ta čas, saj ji ne kar ji je namenjeno.

Kot mnogi drugi je hodil Jože na Dunaj vsako zimo, je razvajenim Dunajčanom dajal pečena jabolka in "ni" — kot smo rekli od sil bremu pečenemu kostanju. Tudi meni, naj bo Bogu po no, dostikrat tam pri fraškanskem mostu v Ljubljani jal sline v usta, ko nisem krajcarja, da bi si jih kupil par. Včasih sem oprezal tistega štanta, kjer je pekeli maronj in čakal, da obiskala Previdnost in mu šala pamet, kot je babylon zidarjem, ki so gradili tist ren, pa da bi začel razdajati stanj med nas, ki smo opre li tam okrog. Pa se mi je bil segel pod vrečo in mi enega stisnil v roke, češ, pa se zadavi nad njimi, da sit. Na redke čase se mi je srečilo pregovoriti brata Jože. Pozoren je postal, ki se je pečal z nesrečno jo da bi iz mene napravil kaj, da mi je dal spraviti krajcar, ki sem ga takoj stiral v pečenj kostanj. O ko neznansko dober je bil "hajse maroni."

Kakor v Ljubljani, je bil di na Dunaju mnogo ljudi, si mogli privoščiti smo vočenega kostanja. In o nekem mi je pripovedoval Pozeln. Kov Jože. Pozoren je postal nekega postarane gospod, je redno vsak večer prišel njegovega štanta, kjer je Jože kostanj, vzeli iz žepa kruha in ga počasi otepali. Tu se je začelo to dozdeva čudno, pa ga je nekoč kar šal, zakaj da hodi na ta večerjat. Ta mu je povedal kole:

"Veste, jaz imam nepečen rad pečen kostanj. Pa premorem krajcarja, da bi kupil. Zato vzamem svojo kruha, pa ga tukaj uživam doč pa prigriznem svoj pečen ga kostanja. Saj mi dovolijo ali ne?"

Jožetu se je revni Dunaj smilil, pa mu je dovolil, smel sproti pojest vsi vo je prihajal iz njegove pa. Več pa zanj ni mogel storiti je bil sam odvisen od tistih carjev, ki jih je zaslužil go zimo.

Tako tudi mi zdaj v Angli prigrizujemo v teh časih spomine kokošjih bedere, če, saj dosti ne zaleže, nek pa le.

Vetloba in senca

SPISAL DR. FR. DETELA

Ena fantje, sta si mislili vsi pa niso takšni. Po-
dobro volje ni bil v družbi
ni; vsak se je bil nadejal,
Gašper njenim domačim
žival, od nje pa celo od-
lahko bi mu bila zame-
noro, da proti drugim ni
lažnejši. Jerica je bila
ina zaradi Miha; zdelo
pa tudi, da bi bil moral
razumeti malo šale; Miha
tako hudo misli; a stra-
ni ljudje so ti klančari.
Ja je z očetom vred milo-
go Mano, ki si nalaga z
tem tak križ na rame, in
al, da ni Jerica pamet-
Tako je mislil Tone sam
govoriti pa ni mogel in
misli brez besed za dru-
ma zabavne, in ker so
enski družini bolj všeč
malo mislijo in mnogo
kot narobe, se je pot vle-
je prišel Bric, ki je
presodil polpaz. Tako
dan, si je mislil, ta-
pot, tako pošten ljudje,
vsi deževne. Poskušal
zvedriti; a kmalu je spo-
tistemu, ki noče plesati,
rav ne zagode.
mu je pripovedoval za-
ko da se je vedel Gaš-
zabavljaj na vse stra-

relo. Ena hiša in hlev. Otroci
so zažgali. Te preklete žveplen-
ke! Časi ni bilo toliko te nevar-
nosti. Zaradi ognja bi jaz pre-
povedal vse žveplenke.”
“Ljudje jih pa ravno zaradi
ognja kupujejo,” je dejal Bric.
“Bric, ti veš vedno katero za
kratek čas.”
“Da Vam življenje malo pri-
krajšam,” je dejal Bric. “More-
biti se me boste spomnili v te-
stamentu.”
“Ker sem tako star, misli-
šaj so res že lasje izplesneli.”
“Preveč na vlažnem ležite.”
“Oh, Bric, če bi tebe tako mu-
čila putika, bi ne bril norec.”
Mica, prinesi mi še malo suhe-
ga mesa ali pa eno klobaso, kar
je, in malo kruha! — Ali boste
vi kaj jedli?”
Naši znanjci so bili samo že-
ni, in ko so si bili pogasili žej-
so, plačali in šli; ostal je samo
Bric, kateremu se je zdelo, da je
še ježen.

Komaj je bila ta družba odšla,
so priskrbeli in prirjuli fantje
z Gašperjem na vozičku kakor
nametani; od vseh strani so ma-
hale noge z voza. Konj je prskal
in praskal izpehan in spenjen po
klancu, da so se mu šibile noge;
Gašper pa je vihtel bič in kričal:
“Hi, kobila, da te ne bo noč lovi-
la!”

Stari Rožman se je kar izgu-
bil; mlada gospodinja pa je
pritekla na prag pogledat, kaj da
je.

“Ves voz je poln,” je dejala.
“Fantje pa tudi,” je pripo-
mnil Bric.

Voz se je ustavil, in fantje so
skakali in kobacali doli.

“Tvojemu konju, Gošper,” je
dejal Bric, ko so sedali fantje za
mizo, “se bo nocoj o konjederu
sanjalo. Pa saj si ti tudi tak,
kakor da bi prišel iz turške voj-
ske.”

“Češnjčane naj bi ti videl,
Bric, češnjčane,” je dejal Gaš-
per. “Zakaj nisi šel z nami? Se
preveč bojiš za svojo kožo, kaj?”

“Kaj pa! Moja koža je še ze-
lo cela; tvoja je pa razbita, da
še za strobo ne bo.”

“Bric, ti me hočeš še vedno
sukati, ker si bil pri vojaki-
h moj šarž. Ampak tukaj nisi
več.”

“Tvoja škoda. Kot vojak si
bil vsaj komu podoben.”

“Brhek vojak je moral biti
Gašper,” je dejala krčmarica in
postavila vino na mizo.

“Brhek,” je dejal Bric. “Sto-
pal je, kakor da bi zelje tlačil;
po bluzi so mu pa bingljali čop-
ki, češ, da je strelec. Zadel pa ni
nikoli nič.”

“He, Bric,” je dejal Gašper,
“saj si mi ti priskrbel tiste čop-
ke. Jaz sem bil temu sleparju
samo namignil, da bi jih rad
imel, ker sem se hotel malo po-
staviti. Bric je pa rekel: Za en
liter vina boš dal. Gašper, in po-
čakaj, da bomo še enkrat stre-
ljali; potlej streljaj, kamor češ!
Ali ni bilo res tako?”

“O res. Ali tega pa ne poveš,
kolikokrat si bil kaznovan, ker
si se pretepal po Ljubljani?”

“Ali se v Ljubljani tudi te-
po?” se je čudila krčmarica, ki
je bila prinesla svetiljko na mi-
zo.

“V Ljubljani? Pa še kako!”
je dejal Gašper. “Tam imajo
ročilni voz, ki vozi ob nedeljah
in praznikih zvečer od gostilne
do gostilne in pobira ranjence.
V bolnici pa čakajo doktorji z
zaviranimi rokavi in obvezuje-
jo rane in uravnava kosti.”

Ampak, Bric, saj si ti tudi hodil
k raportu.”

“Jaz se nič ne spominjam,” je
dejal Bric.

(Dalje prihodnjič.)

— Če se vam slučajno vname
mest v ponvi, jo hitro pokrite z
moko brisačo ali cunj, da ogenj
ne dobi zraka, a v nobenem slu-
čaju pa ne smete politi goreče
masti z vodo.

Spomini na Estonsko

Vedrega in srečnega obraza
se spominjaš te dežele in nje-
nih ljudi.

Oboje je lepo, mlado, sko-
raj bi dejal — nepokvarjeno
— po vseh notranjeevropskih
bremenih, vprašanjih in tradi-
cijah. Tradicije ima seveda
sleherno narodno občestvo in
tako tudi estonsko ljudstvo.
Vendar niso tradicije v tem
primeru kak muzejski zaklad,
ki naj ga mladi rodovi častijo
in se mu čudijo. Te tradicije
so večkrat najbolj živa lastni-
na in večkrat sem naletel na
mladino obeh spolov, ki je
znala na pamet kar cele stra-
ni Kalewipoega, ki je estonski
narodni ep z 19,000 verz. Pa
to niso igralci ali pevci juna-
ških pesmi, marveč otroci naj-
preprostejših staršev iz nara-
da, ki znajo te verze na pa-
met.

Skoraj ne moreš verjeti, da
je to malo, žilavo, hrabro
ljudstvo tako narodno zaved-
no, ko so mu stoletja vladali
tujci narodi — zdaj Rusi zdaj
nemško-baltiški baroni — in
od nedavnega je Estonsko za-
sedla Sovjetska Rusija.

Narodno-duhovno življenje
Estoncev je dandanes bolj sve-
že, bolj pestro, kot je bilo
kdajkoli prej. Estonska uni-
verz (edina) v Dorpatu je ču-
dovit skupek procvitajoče du-
hovnosti. Mladina je neizrab-
ljena, darovita, impulzivna;
ženske so izredno lepe in njih
lepota je združena še s prist-
no, prirčno naivnostjo.

Tallin, prej Reval, ki je
glavno in edino veliko mesto
Estonske s koničastimi, rdeči-
mi strehami, s cehovskimi in
trgovskimi hišami, cerkvami,
cvetočimi kostanji, trgi in tr-
žišči se nam je zazdelo tako
iskreno domače. Ljudje na
cestah, ki so večidel plavih

las, se ti zazdijo kakor Švedi.
Čeprav vsebuje mesto gotsko-
nemško potezo, vendar vidiš
in občutiš povsod estonsko
svojskost.

Pa Estonce sami? Kolikor
sem jih jaz spoznal, so prijaz-
ni, ljubezni in prirčno iskreni
s tujci. Na cesti je zlasti
opazno veliko število žensk, ki
so visoke rasti, vitkih nog in
njih oči so velike, včasih po-
ševno ležeče, zaradi česar so
še posebno mikavne. To je
pač antropološka uganka, ka-
ko je moči to, da je v taki maj-
hni deželi, ki ima komaj 1,2
milijona ljudi, toliko lepih
žensk.

Na Estonskem je mnogo več
žensk kot moških, zato so žen-
ske zaposlene tudi v takih po-
klicih, ki jih drugod opravlja-
jo moški. Tako, na primer, so
po vseh brivnicah samo žen-
ske, ki strižejo in brijejo tudi
moške. Estonski dijaki izvr-
stno govorijo angleško in nem-
ško in z njimi se utegneš po-
govoriti o vsem. Predstave
Estoncev o “Evropi” so jako
čudovite ali vsaj humoristične.
Tako je hotela neka mlada
gospa zvedeti, ali se ljudje v
Franciji kar na cesti poljub-
ljajo in ali so hribi v Švici za-
res “tako silno visoki.”

Pot v notranjost dežele te
privede v nov svet. Brzovla-
kov ni. Med Tallinom in Dor-
patom vozi en sam vlak. Vož-
ja s tem vlakom ponoči je ne-
pozabna. Vlak pelje počasi in
zaspano. Majcene postajice
stojijo s plapolajočimi svetil-
kami v neskončnosti. V vago-
nih je strahotna tesnoba.

Tu vidiš Ruse, ki se vozijo v
svoja naselja ob jezeru Pei-
pus. Vidiš dijake in diakinje,
ki se peljejo v Dorpat v šolo.
Na kolenih imajo zvezke in
knjige in se tako učijo, ko da
bi morali jutri opraviti izpit
pred samim Bogom Očetom.

Skoraj vso noč traja vožnja.
Ko se zdani, smo že v neizmer-
nosti ruskega nižavja in mor-
je je zatonilo kakor sanje.

Reval (Tallin) je nordijsko
mesto, a Dorpat je s svojimi
lesnimi hišami in preprostimi
cestami izredno vzhodnega
značaja. Začudiš se, da je to-
liko kinomatograf. Ti na-
domeščajo gledališče in vrvež
velikih mest in utvaro “zahod-
ne države.”

Omeniti je treba še podeže-
lje. Veliko je in kar razsipno
daljno. Podeželje obvlada
mesta in mestne ljudi. Polno
je gozdov, gob in slabih, sa-
motnih cest, vendar tudi pol-
no utrjenih, samostojnih in
zdravih ljudi z živim hre-
penenjem po svobodi. Takrat
je bila meja proti Sovjetski
Rusiji zaprta. Ko smo na ne-
ki vožnji čez jezero Peipus za-
slišali na vzhodu streljanje in
smo se plaho in vprašujoče
ozrli v estonskega obmejnega
stražnika, se je ta plavalasi,
miščasti vojak na široko za-
smejal in vzkliznil: “Zdaj
streljajo zajce. Ne upali bi se
v kaj drugega streljati.”

Zdaj mislim na te besede in
na tisti smejoči se obraz.
Zgodilo se je drugače.
(Steeken, po švic. listu.)

Domača fronta

Junak, ki je dvignil zastavo
na Iwo Jima, se vrača
preko morja

Washington. — Marine Pfc
Ira H. Hayes, ki je eden od še
živih junakov, ki so pomagali
dvigniti Ameriško zastavo na o-
toku Iwo Jima, se vrača na svo-
jo lastno željo nazaj preko
morja. Hayes je bil skupaj z
enim svojih tovarišev marinov
in enim članom Navy Hospital
Corps-a poslan domov v Zedi-
njene države na zahtevo ranj-
kega predsednika Roosevelta,
da pomaga otvoriti kampanjo
za sedmo vojno posojilo. Slika
dviganja ameriške zastave na
otoku Iwo Jima je bila izbrana
kot simbol za kampanjo 7. voj-
nega posojila. Trije drugi ma-
rini, ki so pomagali dvigniti a-
meriško zastavo, so bili ubiti
na otoku Iwo Jima. Hayes, ki
ga poznajo njegovi tovariši pod
imenom “Chief,” je drugi na
levi na slavni sliki, katero je
posnel Joe Rosenthal, fotograf
agencije AP. Na sliki nosi
puško preko rame. Oba druga
še živa marina, ki sta pomaga-
la dvigniti zastavo, bosta na-
daljevala delo kampanje osme-
ga vojnega posojila. (OWI.)

Zmotil se je

Nekemu reporterju se je po-
srečilo priti k Edisonu, katerega
je vprašal: “Vi ste torej iznaj-
ditelj stroja, ki govori?” — Edi-
son se je nasmehnil, pogledal re-
porterja in odvrnil: “Priatelj,
vi ste v očitni zmoti. Takega
stroja, ki govori, nisem napra-
vil jaz, temveč nekdo drugi, in
sicer iz — Adamovega rebra.”

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za hišno oskrbovanje ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln ali delni čas, šest noči v tednu
Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj
stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v
Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

MALI OGLASI

Stanovanje v najem

V najem se odda stanovanje
3 sob na 6710 Bliss Ave. (143)

Naprodaj

Hiša za 4 družine, 3 garaže,
ekstra velik lot. Vse v dobrem
stanju. Velik furnez z novim
avtomatičnim stokerjem. Do-
hodki \$720 na leto. Hitremu
kupcu samo za \$5,500. Izvrst-
na prilika za dobro investicijo.
Zglasite se pri nas takoj. Na-
slov je 5345-7 Spencer Ave. bli-
zu 55. ceste.

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.

HE 6152

(June 19, 22)

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze
na plin in premog.

Popravimo vse vrste furneze.

Instaliramo pihalnice
in termostate

Za točno postrežbo
pokličite

KE 5200

550 E. 200. St.

(x)

Popravljamo

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, šivalne stroje in druge
električne predmete. Mi kupimo
in prodajamo pralne stroje. Pri-
demo jih iskati ter jih pripelje-
mo na dom.

St. Clair Repair Service

7502 St. Clair Ave.

EN 7215.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno
prvovrstno delo. Popravljamo
stare čevlje. Cene zmerne in fi-
no delo.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

(Tues. x)

Dobra prilika

Ako želite imeti svoj denar
investiran po 10%, potem kupi-
te posestvo, ki se nahaja na 63.
cesti blizu Glass Ave. Hitremu
kupcu se proda pod ceno. Več
podrobnosti izvesti pri

J. Sterle

6713 Edna Ave.

EN 0147

Kličite po 6 uri zvečer.

(Tues. & Thur. June 21)

Sprejme se

dve ženski za čiščenje, eno za
podnevi, eno za ponoči. Zgla-
si-te se v uradu na 842 E. 79. St.
HE 2000. (x)

Moški in ženske

ZA TOVARNIŠKO DELO

ŽENSKÉ

ASSEMBLERS—

INSPEKTORICE

SOLDERERS—

PUNCH PRESSE

OPERATORICE

MOŠKI

SET-UP (AUTOMATIC)

STOCK ROOM POMOČNIKI

INSPEKTORJI

TOOL MAKERS

TOOL CRIB ATTENDANTS

LATHE DELAVCI

BRAZERS

SHIPPERS

POMIVAČI OKEN

Dobra plača od ure —

10 ur na dan

Definitivna povojna bodočnost

The Bishop & Babcock

Mfg. Co.

1285 East 49th St.

(143)

Stationary and

Portable

Bench Grinders

Plača od ure

Turret Lathe operatorji

na Warner & Swasey

strojih

Plača od kosa

Steel Improvement

Forge Go.

970 E. 64. St.

(144)

Za likanje

Mi potrebujemo več izkuše-
nih žensk za oddelek, kjer se
lika in popravlja

Poln čas, stalno dela, plača.

The Halle Bros.

1228 Euclid Ave.

(143)

Stalno delo

Bliss Road Coal & Supply
Co. takoj sprejme voznike tru-
kov in delavce na jardu. Stal-
no delo.

(142)

Za dobrega harmonikarja

Harmonikarja se sprejme za
ob sobotah zvečer v gostilniških
prostorih na 3244 St. Clair
Ave. Telefon: PProspect 8730.

(143)

MALI OGLASI

Pohištvo naprodaj

Proda se buffet za jedilnico,
miza ter skoraj nova postelja
samica. Vprašajte na 6518
Bonna Ave.

(142)

Stanovanje v najem

V njem se odda stanovanje
5 sob in kopalnica; odrasli dru-
žini. Najemnina je jako zmer-
na. Vprašajte dopolne na

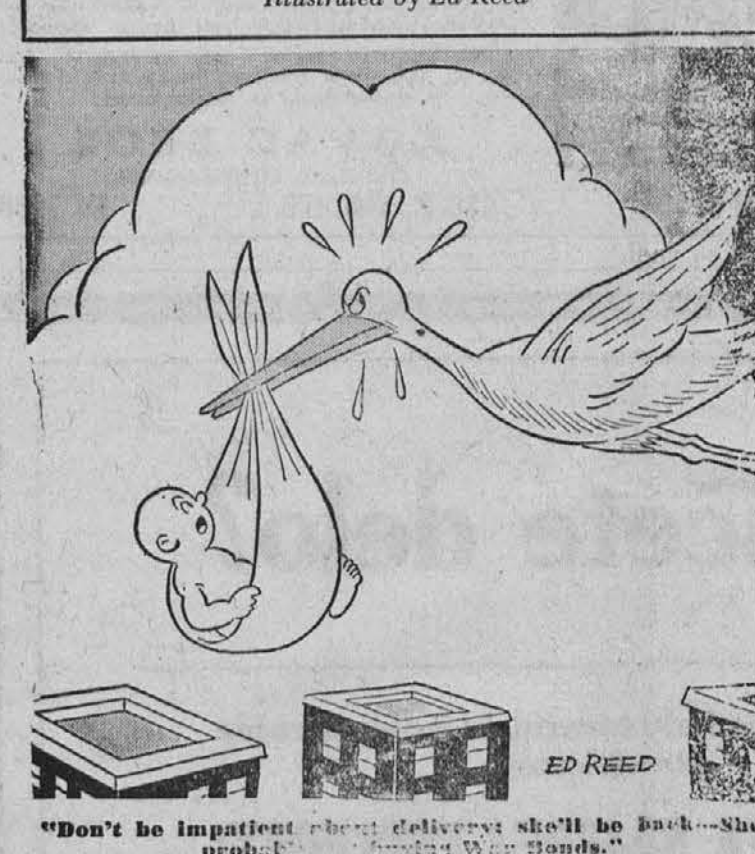
1694 E. 41. St., zadej.

(141)

ANY BONDS TODAY?

By Gracie Allen
and George Burns

Illustrated by Ed Reed

"Don't be impatient about delivery; she'll be back—she's
probab... War Bonds."

Petdeset bombnikov je veselo pristalo na letališču med Springfieldom in Hartford-
om, Conn., ko so pripeljali domov prve zrakoplovce na počitnice. Pričakuje se, da bo še
več kot 40,000 letalcev dospelo v prihodnjih 60 dneh. Na sliki je videti krog 1,000 mož
na Bradley Field, Windsor Locks, ki so na vrsti, da dobe 40 dni dopusta.

M. Jacoby - R. Leigh:

POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

ROMAN

Poročnik Pearson je stal pred njimi blede, razmršenih las ter je z divjaško hripavim glasom rjovel:

"Prihajajo . . . Streljajte! . . . Jaz jih ne morem več zadržati!"

Med vpitjem je divje mahal z rokami okoli sebe.

Campbell je zašepetal:

"Fantu . . . se je zmešalo!"

Geoffrey je skočil k njemu in ga krepko zagrabil za rame ter ga stresel:

Fant je začel jecati in je s težavo spravil iz sebe:

"Zastrupiti me hočejo! . . ."

Odvedli so ga v kot barake, kjer je ostal čisto pri miru. Sedel je na tleh in potihem ihtel kakor otrok.

Vickers je s tresočim se glasom stisnil iz sebe:

"Ubogi fant! . . . To je bilo preveč za njega! . . ."

Vickers je izbral izmed vojakov štiri zanesljive in pogumne.

"Stekli bomo čez dvorišče in se povzpeli na obzidje. Moramo videti, kaj Suristanci pripravljajo. Za mano!"

Ko je Geoffrey stal na stolpu, je v daljavi lahko razločil šotore Suristancv. Torej so se umaknili! . . . A kaj pripravljajo zdaj?

Tedaj je zapazil nekaj konjenikov, ki so se v diru pomikali proti trdnjavi. Konjeniki so se hitro bližali. Zdzaj je Geoffrey že mogel razločiti belo zastavo, s katero je prvi jezdec mahal po zraku.

Vickers je planil pokoncu in vzkliknil:

"Suristanci prihajajo na pogajanja!"

Zdrvel je s stolpa in tekel do Campbella, da bi mu poročal o tem nepričakovanem dogodku.

Surat-kan se hoče pogajati . . .

Takoj ko se je po trdnjavi razvedelo, da prihajajo Suristanci in se bodo skušali z Angleži pogajati, je nastalo med obleganimi vojaki veliko veselje. Najbolj so bile tega dogodka seveda vesele ženske.

Campbell je pritekel iz barake.

"Sire . . . Suristanci prihajajo . . . z belimi zastavami! . . ."

"Sijajno! Randallu se je vendarle posrečilo priti do čolna in se pritiho tapiti do Lohare!"

Vickers je začudeno pogledal:

"Zakaj to mislite?"

Campbell se je nasmehnil:

"To je vendar preprosto! Indijci so zapazili, da je čez noč izginil eden izmed čolnov in zdaj seveda mislijo, da je prav? Suristanci so zapazili, kateremu izmed naših ljudi ušpelo, da se je splazil do Lohare in da bo pripeljal pomoč . . . je."

Zato Surat ni ponoči več napredoval, zdaj pa nam pošilja svoje ljudi, da se z njimi pogajamo!"

Campbell je bil prav tako vesel kakor vsi drugi obleganci. Prebil je strašno noč, ko je mislil na usodo, ki je grozila ženskam in otrokom. Zdzaj pa mu je bilo pri srcu, kakor da se je prerodil.

Samo Vickers se ni udeleževal splošnega veselja: še vedno je mislil samo na to, da je za tem Suratovim poskusom morda le kaka zvijača. Suristancem ni zaupal in izmed njih najmanj njihovega vladarju Surat.

Premišljal je dolgo, potem je zamahnil z roko in dejal:

"No, bomo videli!"

Potem je Campbell dal povelje:

"Vsi ven, počakali jih bomo pred barakami!"

Sonce je bilo že pogledalo čez ozidje, toda ni bilo še tako strašno vroče. Na dvorišču se je oblegancem nudil strahoten prizor: trupla, kri in razmetano orožje!

Vojaki so prepoznavali svoje mrtve tovariše, toda zdaj ni nihče utegnil misliti na to, da bi se približal tem strašnim gomilam mrtvih. Smrtna nevarnost je za zdaj minila: življenje je teklo dalje. Tisti, ki so preživeli strašni dan in še strašnejšo noč obleganja, so zdaj z novim upanjem zrlji v mladi, bleščeči se dan.

Vsi so nepotrpežljivo čakali Suristancv.

Nazadnje so bili tu!

Prijezdili so skozi velika vrata, ki jih je dal poveljnik odpreti. Za vojakom, ki je nosil belo zastavo, je jahal eden od tistih Suratovih svetovalcev, ki jih je Vickersova ekspedicija spoznala takrat, ko je bila sprejeta pri kanu.

Stari Indijec je razsedel, se prijazno nasmehnil, se približal častnikom na pet korakov in se pred njimi globoko priklonil.

"Njegova visokost Surat-kan emir Suristanski, moj premodri gospodar, pošilja vaši ekscelenci pozdrave in vam predlaga premirje!"

Campbell je samo pokimal z glavo v znamenje, da čaka na daljnih sporočil.

"Njegova visokost Surat-kan predlaga, da pošljete majorja Geoffreya Vickersa k nam, ker bi moj gospodar želel pogajati se z vami."

Campbell je zašepetal Vickersu, ki je stal zraven njega:

"Ali zdaj vidite, da sem imel prav? Suristanci so zapazili, kateremu izmed naših ljudi ušpelo, da se je splazil do Lohare in da bo pripeljal pomoč . . . je."

Vickers je na to samo naglo dejal:

"Najboljše bo, da grem, sire!"

Campbell mu je odvrnil:

"Da, pojdite!"

Potem se je obrnil k Suratovemu odposlancu:

"Sprejememo predlog njegove visokosti, toda vas bomo obdržali kot talca tu, dokler se major Vickers ne vrne."

Starec se je spet priklonil:

"Prepričan sem, da bo njegova visokost docela razumela vašo opreznost, zato bom rade volje ostal pri vas in počakal, da se major Vickers vrne."

Indijec se je pri odgovoru komaj zaznatno nasmehnil . . .

Vickers je njegov nasmeh videl in je naglo dejal po indijsko.

"Pojdimo! Ti greš z menoj!" se je obrnil na indijskega vojaka, ki je stal blizu njega.

Mali spreved jezdec je krenil iz trdnjave.

Najprej sta jezдила dva Suristanca, za njima sta šla Vickers in njegov vojak, nato pa je topotalo šest kanovih vojakov.

Ko so šli mimo trupel, Vickers ni gledal ne na levo, ne na desno. Bal se je, da ga ne bi popadla besnost pri pogledu na te mrtve, porumenele obraze, spačena lica. Zdelo se mu je, da bi se pri pogledu nanje vrigel na te Suristance, ki so ga spremljali. Hkratu je pa spet moral misliti na trupla Indijcev pred trdnjavo, ki jih je padlo še več kakor angleških vojakov. Tudi ti so bili pred pol dne še živi, se junaško bojevali na povelje od zgoraj . . . V njihovih očeh so vendar vsi Angleži bili beli vrage, ki jih je bilo treba spraviti z zemlje, katero so hoteli ukrasti Indijcem . . .

Potem si je začel prizadevati, da bi take misli pregnal. Bal se jih je bolj kakor česar koli drugega: čemu misliti in razglabljati o nečem, česar ne moreš spremeniti . . . Čemu se ubadati z rečmi in z vprašanji in s strahotami, ali so potrebne ali ne, ali je to neizogibno zlo, ali samo človeška hudobnost? Ne, ne!

Na to vojak ni smel misliti . . . 50 je pač življenje in krvava njegova resničnost! . . .

Zdzaj so jezдили po tistih krajih, kjer se je bil včeraj ustavil prvi konjeniški naskok Suristancv. Vseposod so ležale stotine človeških trupel in pobitih konj.

Geoffrey je krčevito stiskal roč svoje sablje in se bal, da se bo od silnega smrada, ki je vstajal z vseh strani, onesvestil.

Vse je bilo tiho, le iz daljave je prihajal zamolkel šum od Suratovega tabora.

Surat-kan je umaknil svoje oddelke dva kilometra od trdnjave. Njegovi ljudje so postavili šotore na vseh štirih straneh trdnjave, da so imeli od povsod pregled čez njo. Po vseh bregovih je bilo v daljavi videti njegove vojske.

(Dalje prihodnjič.)

— Rusija je samostojna država krog 450 let.

WOMEN IN WAR

1945 WOMEN CAN HELP BY SAVING EVERY DROP OF USED COOKING FAT. SALVAGED FATS REPLACE INDUSTRIAL FATS AND OILS NEEDED FOR THOUSANDS OF CIVILIAN AND WAR PRODUCTS!!

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za prenovljenje in popravljanje hiš. STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPREJ. Vse delo je prvovrstno in v vaše zadovoljstvo. Ako želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna odplačila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.
GENERAL CONTRACTORS

KE 5030 956 E. 185. ST. IV 5888

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPRED POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom in nečlanom

na zemljišča in posestva

po 4% obresti

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

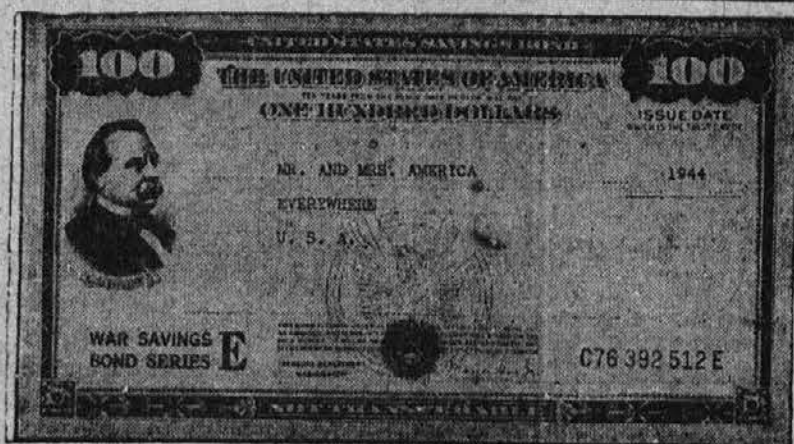
Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

BUY THAT EXTRA \$100 WAR BOND TODAY!